

Sierilän alueen luontoarvot

27.9.2022

- YVA tehtiin vuosina 1997-2000, 1994 annetun vanhan YVA-lain aikana
  - suurpiirteinen
  - luontoarvoihin ei kiinnitetty yhtä paljon huomiota kuin nykyisin
- Sittemmin luontoarvoja on kartoitettu viranomaisten, Kemijoki Oy:n ja vapaaehtoisten toimesta.
- Olen viiden vuoden ajan kartoittanut dos. Heikki Simolan kanssa hankealueen rantoja. Muutamana vuonna FT Tuomo Takala on määrittänyt sammalnäytteitä.

Häviävät lajiesiintymät

Luontoselvitys Pia Kangas mukaan

Vettyvät esiintymät, Luontoselvitys Pia Kangas mukaan

Laaksoarho (*Moeringia lateriflora*)

- Koko maassa rauhoitetut kasvilajit (LSA 1997/160, liite 3a 2021/521) ?
- EU:n luontodirektiivin II-liite ?
- EU:n luontodirektiivin IV-liite

- Tyypillinen Lapin jokivarsien laji
- Riippuvainen tulvadyنامiikasta
- Kasvupaikat usein jokitörmillä tai niiden päällä tulvarajan yläreunassa
- Kärsinyt vesirakentamisesta, rantarakentamisesta ja kasvupaikkojen umpeutumisesta.

Laaksoarhoesiintymien tuhoamisen poikkeusluvut

Lapin Ely-keskus myöntänyt runsaasti
poikkeuslupia

> 35 tuhoutuvaa esiintymää

Luvissa edellytetty siirtoistutuksia ja
siemenien/yksilöiden siirtoa Oulun
yliopistolliseen puutarhaan

Siirtoistutuksille edellytetty seurantaa

Siirtoistutuksen vaativat hoitoa!

Lapinleinikki (*Coptidium lapponicum*)

- Koko maassa rauhoitetut kasvilajit (LSA 1997/160, liite 3a 2021/521)
- EU:n luontodirektiivin II-liite
- EU:n luontodirektiivin IV-liite

- Luhtaisilla kasvupaikoilla
- Jokisuistoissa ja purojen varsilla
- Metsäojitukset ja maankäyttö kuivattavat
- kasvupaikkoja
- Lapin ELY-keskus on myöntänyt poikkeuslupia esiintymien tuhoamiseksi.
- Siemeniä kerätty Oulun yliopiston puutarhaan.
-

Tataarikohokki ja siperian sinivalvatti

Tataarikohokki (*Silene tatarica*)

- Kemijoen varsilla, katoaa vesirakentamisen myötä
- Uhanalainen, vaarantunut

Siperian sinivalvatti (*Lactuca sibirica*)

- Kemijoen varsilla
- Elinvoimainen

Niittynoidanlukot

Niittynoidanlukot (*Botrychium*)

- ketonoidanlukko (silmiällä pidettävä) ja pohjannoidanlukko (uhanalainen, vaarantunut)
- ja ahonoidanlukko (*Sceptridium multifidum*, silmiällä pidettävä),
- Alkeellisia saniaiskasveja
- Perinnebiotooppien lajeja
- Voimakkaasti taantuneita

Sammalet

Lahokaviosammal (*Buxbaumia viridis*)
Luontodirektiivin liitteen II laji

- Erityisesti suojeltava laji, rauhoitettu
- Erittäin uhanalainen (EN)
- 2 esiintymää, joista toinen häviää varmasti ja toinenkin todennäköisesti

Kantokinnassammal (*Scapania apiculata*)

- Äärimmäisen uhanalainen
- 6 esiintymää
- 2-4 katoaa

Kätkökämmensammal (*Tritomaria exsecta*)

- Ensimmäiset havinnot Suomesta, ei vielä määriteltyä suojelustatusta
- Kolme esiintymää, joista yksi saattaa säilyä.

Perinnebiotoopit

Tulvaniityt (CR)

Joenrantaniityt (CR)

Kosteat niityt (CR)

Kemijoen eroosiotörmät

Jokien eroosiotörmät

Serpentiinivaikutteinen kangasmetsä?

Karu serpentiinijyrkäne?

Koskensaaren muodostuminen

Hiekkarannat

Meandroivat suurjoet ja purot

Jokien hieta- ja hiekkarannat sekä särkät

Metsälaidun

Metsäkorte-kielo valtainen tuoremetsä

Aluskasvustossa runsaasti laaksoarhoa

Rotkot ja korpikurut

Aivan omanlainen mikroilmasto

Uhanalaisten sammalten kasvuympäristö

Vaikeakulkuisia ja hyvin säilyneitä

Raakku

Uhanalainen, rauhoitettu

Luontodirektiivin II liitteen laji

Ennen runsas Kemijoenvesistössä

Vaatii lisääntyäkseen lohen tai taimenen väli-isännäksi

Kirjojokikorento

EU:n luontodirektiivin II ja IV liitteen laji

Vaihtoehto

Entinen jokiuoma Pirttikosken voimalaitoksen alapuolella

Kiitos!

- Että kuuntelit
- Että osallistut
- Että vaikutat

